

Nr 76.

Av herr **Anderberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag till löneroglering för i statlig tjänst anställda sjuksköterskor.*

I statsverkspropositionen, Utgifter å driftbudgeten, har föreslagits viss reglering av lönerna för i statlig tjänst anställda sjuksköterskor. Departementschefen har därvid, trots viss tveksamhet, icke velat motsätta sig den löneplacering, som föreslagits av 1944 års lönekommitté, avseende sjukvårds- och ekonomipersonal. I enlighet härmed föreslås avdelningssköterska, vars löneplacering är avgörande för övriga sjuksköterskors löneställning, skola placeras i lönegrad A 9 i den gamla statliga löneplanen, motsvarande lönegrad Ca 13 i den nya löneplanen, vilken löneplacering tillstyrkts av flertalet statliga myndigheter, som yttrat sig i ärendet.

Emellertid hava huvudmännen för flertalet i kommunal tjänst anställda sjuksköterskor, nämligen svenska stadsförbundet och svenska landstingsförbundet, uttalat sig mot en dylik löneplacering och föreslagit, att avdelningssköterska placeras i lönegrad Ca 12. Till stöd för denna ståndpunkt har anförts, att Svensk sjuksköterskeförening så sent som den 7 oktober år 1946 träffat avtal med landstingens centrala lönenämnd angående löneplaceringen för i landstingens tjänst anställda sjuksköterskor, varvid lönegrad Ca 12 accepterats för avdelningssköterska. Detta avtal gäller under åren 1947 och 1948. Även svenska stadsförbundets förhandlingsdelegerade ha godtagit denna löneställning. Det har under sådana förhållanden syntts dessa förbund rimligt och skäligt, att staten stannar vid samma löneplacering för sina avdelningssköterskor.

Även enligt vår mening tala starka skäl för att staten godtager det löneläge, som sålunda så nyligen bestämts för flertalet sjuksköterskor i vårt land. Några nya moment, som motivera en högre löneställning, ha icke tillkommit, sedan ovannämnda överenskommelse träffades.

Tendensen har under senare år på sjukvårdens område gått mot en utjämning av lönerna. Medan landstingen tidigare i fråga om sjuksköterskorna hade olikartade löner i olika områden, ha sedan några år likformiga löner för samtliga landsting genomförts. Sedan städerna utanför landsting biträtt ovannämnda löneöverenskommelse, kommer denna

likformighet att utsträckas även till dessa städer. Utanför stå här efter huvudsakligen endast de i statens tjänst anställda sjuksköterskorna. Nu föreligger emellertid möjlighet att få till stånd en enhetlig lönesättning för alla sjuksköterskor i kommunal och statlig tjänst. Starka skäl tala då för att man även utnyttjar denna möjlighet.

Detta är desto mera angeläget, som sedan flera år tillbaka en betydande brist på sjuksköterskor föreligger, och denna brist kommer av allt att döma att kvarstå ännu under flera år. Under sådana förhållanden är det angeläget, att konkurrensen de olika huvudmännen emellan om den otillräckliga arbetskraften undvikas. Skulle emellertid staten nu fastställa högre löner för sjuksköterskor än landsting och städer, kan befaras, att de statliga sjukhusen draga till sig sjuksköterskor från de kommunala sjukhusen, varigenom de senares svårigheter komma att ytterligare öka.

Ovannämnda sakkunniga ha genom jämförelser med olika befattningshavargrupperns löneställning kommit fram till att den föreslagna löneställningen vore skälig. Såsom av reservanten herr Anderberg påvisats, äro emellertid dessa jämförelser knappast hållbara och synas närmast grundade på subjektiva uppfattningar. En riktigare och mera objektiv bedömningsgrund är emellertid den omständigheten, att för det övervägande flertalet av vårt lands sjuksköterskor en löneplacering i lönegrupp Ca 12 efter förhandlingar med vederbörande personalorganisation nyligen fastställts. Anledning synes då ej föreligga att för de ca 15 % av sjuksköterskorna, som äro i statlig tjänst, bestämma högre löner än för övriga sjuksköterskor i allmän tjänst.

Beaktas bör också i detta sammanhang, att sjuksköterskornas utbildningsfråga för närvarande är under utredning. Enligt direktiven skall därvid eftersträvas en förkortning av utbildningstiden samt ett förbilligande av studiekostnaderna. Även denna omständighet talar för att man nu icke binder sig för en högre löneplacering än som redan skett genom ovannämnda löneöverenskommelse.

Ett godtagande av den i sagda överenskommelse fastslagna löneställningen även för de statligt anställda avdelningssköterskorna skulle innebära en betydande höjning av lönerna. I högsta dyrortsgruppen skulle sålunda en dylik sjuksköterska äga uppbära en begynnelselö inklusive rörligt tillägg av 6 % om 6 168 kr. och en slutlön om 6 996 kr. mot resp. 6 444 kr. och 7 272 kr. enligt föreliggande förslag. Denna skillnad är enligt vår mening icke av den betydelse, att den bör få omintetgöra en ur olika synpunkter synnerligen önskvärd likformighet i lönehänseende för sjuksköterskorna, oavsett hos vilken huvudman de äro anställda.

Under återopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,
 att riksdagen måtte besluta att avdelningssköterska placeras i lönegrad A 8 i den gamla eller Ca 12 i den nya statliga löneplanen samt att lönerna för övriga sjuksköterskebefattningar regleras i anslutning härtill.

Stockholm den 17 januari 1947.

Rud. Anderberg.

Elon Andersson.

J. B. Johansson.

L. Tjällgren.

Axel Mannerskantz.

Gunnar Lodenius.

L. Franzon.

Edwin Berling.

Eskil Albertsson.

Alb. Ramberg.

F. Thun.

Gustaf Karlsson.

C. P. Wahlmark.